

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Zoeterwoude

Onderzoek gemeente

Onderzoek naar voor- en vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 30 maart 2023

Samenvatting

De inspectie houdt toezicht op de wijze waarop de gemeenten de verplichtingen aangaande het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) nakomen. Gemeenten hebben hiervoor een digitale vragenlijst ingevuld.

Volgens de analyse van de digitale vragenlijst van de gemeente Zoeterwoude bestaan er mogelijk risico's ten aanzien van de uitvoering van de wettelijke vve-verplichtingen in deze gemeente. We hebben daarom besloten een onderzoek uit te voeren.

We hebben de vragenlijst geverifieerd aan de hand van de aangeleverde documenten en de toelichting daarop, in een gesprek met betrokkenen van de gemeente. Vervolgens hebben we de eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de eigen aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Beeld van de kwaliteit van vve binnen de gemeente

Het beeld van de kwaliteit van vve in Zoeterwoude is overwegend positief. De gemeente voldoet op één na aan de wettelijke eisen, realiseert de voorwaarden voor vve en voert actief vve-beleid. Op één van de niet wettelijk verplichte onderdelen is verbetering nodig; de interne kwaliteitszorg van de voorschoolse locaties. Hierop heeft de gemeente weinig zicht.

Aan de hand van het vve-beleid werkt de gemeente aan de verbetering van de kwaliteit van vve. We zien dat in de gemeente op meerdere fronten gewerkt wordt om de kwaliteit van vve te ontwikkelen. De gemeente zit ten tijde van dit onderzoek in een proces om het uitgevoerde beleid te evalueren, aan de hand hiervan, bij te stellen en met de partners in voorschoolse educatie nieuwe afspraken te maken.

Wat gaat goed bij vve?

De meeste dingen gaan dus goed. Zo heeft de gemeente een duidelijke definitie van wie tot de doelgroep behoort, zijn er voor al deze kinderen plekken op de voorschool. De kinderen nemen ook allemaal deel aan de educatie en met de schoolbesturen is afgesproken wat het gewenste effect moet zijn van de educatie.

Gemeente: Zoeterwoude
Gemeente nummer: 0638

OAB-budget gemeente 2019:
€ 50.000,-

Aantal houders in de gemeente
zonder voorschoolse educatie: 1

Aantal houders in de gemeente met
voorschoolse educatie:
1

Aantal kinderdagverblijven
met voorschoolse educatie in de
gemeente: 2

Aantal schoolbesturen in de
gemeente:
1

GGD-regio: Haaglanden

Wat kan beter bij vve?

De gemeente heeft in 2019 actief beleid gevoerd om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verbeteren en te borgen. Er zijn echter op een aantal belangrijke elementen geen afspraken gemaakt met de houders van de kinderopvang en de schoolbesturen. De gemeente is nu in overleg om hierover alsnog afspraken te maken maar op dit moment zijn deze nog niet vastgesteld.

Wat moet beter bij vve?

We hebben geen zaken geconstateerd waarbij de gemeente niet aan de wettelijke vereisten voldoet.

Inhoudsopgave

	Samenvatting	0
1.	Opzet onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op gemeenteniveau	7
3.	Reactie van de gemeente	13

1. Opzet onderzoek

De inspectie heeft onderzoek uitgevoerd bij de gemeente Zoeterwoude.

Werkwijze

- Analyse van de beantwoorde digitale vragenlijst in relatie tot de bevindingen tijdens eerder onderzoek van het vve-beleid van de gemeente.
- Analyse van aanvullend opgevraagde informatie in relevante beleidsdocumenten van de gemeente;
- Intern overleg met het team Kinderopvang over GGD-toezicht in de gemeente;
- Een gesprek met de betrokken beleidsambtenaar over het vve-beleid van de gemeente;
- Beoordeling van het vve-beleid van de gemeente Zoeterwoude.

Bij het onderzoek naar vve-gemeenten worden de volgende standaarden onderzocht.

Standaarden gemeente	Onderzocht
1. Gemeentelijk beleid	
1.1 Definitie doelgroepkind	•
1.2 Bereik	•
1.3 Toeleiding	•
1.4 Doorgaande lijn	•
1.5 Resultaten	•
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau	•
2. Vve beleidscontext	
2.1 Integraal vve-programma	•
2.2 Ouders	•
2.3 Externe zorg	•
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•
3. Vve condities	
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt	•
3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader	•

Onderzoeksactiviteiten

Wij hebben de jaarlijkse vragenlijst, ingevuld door de gemeente, geverifieerd. Dit hebben we gedaan aan de hand van de aangeleverde documenten en de toelichting daarop, in een gesprek met betrokkenen van de gemeente. Vervolgens hebben wij de eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de eigen aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Legenda

De beoordeling en waardering van standaarden wordt in dit rapport aangegeven door de hiernaast geplaatste legenda.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het gemeentelijke onderzoek naar vve en de afspraken over het vervolgtoezicht.

In hoofdstuk 3 hebben we de reactie van de gemeente op het onderzoek naar vve en de rapportage daarover opgenomen.

Legenda

Beoordelingen en waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- O Onvoldoende
- K Kan beter
- V Voldoende
- G Goed

2. Resultaten onderzoek op gemeenteniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek bij de gemeente Zoeterwoude op de standaarden voor vve.

Samenvattend oordeel

De gemeente Zoeterwoude voldoet in grote mate aan haar wettelijke verplichtingen voor wat betreft vve.

2.1. Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van de kwaliteitsgebieden 'Gemeentelijk vve-beleid (1)', 'Vve-beleidscontext (2)' en 'Vve-condities (3)'.

Gemeentelijk vve-beleid	O	K	V	G
1.1 Definitie doelgroepkind			•	
1.2 Bereik			•	
1.3 Toeleiding			•	
1.4 Doorgaande lijn			•	
1.5 Resultaten			•	
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau			•	

Vve-beleidscontext	K	V	G
2.1 Integraal vve-programma		•	
2.2 Ouders		•	
2.3 Externe zorg		•	
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•		
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau		•	

Vve-condities	O	K	V	G
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt			•	
3.2 Er is een gemeentelijk subsidiekader			•	

Gemeentelijk vve-beleid

Doelgroepdefinitie

De standaard Definitie doelgroepkind beoordelen we als Voldoende. De gemeente Zoeterwoude heeft in samenspraak met de partners een doelgroepdefinitie vastgesteld. Deze is met name gebaseerd op het risico op achterstand in taalontwikkeling en het opleidingsniveau van de ouders. Ook de thuistaal van ouders is een bepalende factor in de definitie. Professionals bij het consultatiebureau of de kinderopvang kunnen in aanvulling daarop factoren in de gezinssituatie laten meewegen bij het geven van een indicatie voor vve.

Bereik

De standaard Bereik beoordelen we ook als voldoende. De gemeente weet hoeveel kinderen er tot de doelgroep behoren en heeft voor al deze kinderen ook voldoende plekken op de voorschool gerealiseerd. Alle kinderen nemen bovendien deel aan de voorschoolse educatie.

Toeleiding

Om ervoor te zorgen dat alle doelgroepkinderen naar de voorschool gaan, heeft de gemeente afspraken gemaakt met het consultatiebureau. Deze voert de toeleiding naar de voorscholen uit. Over de activiteiten voor toeleiding heeft de gemeente afspraken gemaakt. De toeleiding omvat ook extra inspanningen gericht op ouders van doelgroepkinderen die zich niet aanmelden bij een voorschool. B

Doorgaande lijn

Om de overdracht van de kindgegevens tussen de vve-instellingen en de scholen goed te laten verlopen, zijn er eveneens afspraken gemaakt. Deze zijn echter niet vastgelegd. De voorscholen maken gebruik van een overdrachtsdocument en, indien hier aanleiding toe is, bestaat de mogelijkheid van een mondelinge overdracht. De gemeente zou zich op dit punt nog kunnen verbeteren door ook te stimuleren dat voor- en vroegscholen een doorgaande lijn ontwikkelen in pedagogisch klimaat, aanbod of ouderbetrokkenheid. Daarnaast is het verstandig deze afspraken vast te leggen.

Resultaten

De standaard Resultaten beoordelen wij als voldoende omdat er afspraken zijn gemaakt met de schoolbesturen over de resultaten van vroegschoolse educatie. De schoolbesturen de resultaatgegevens moeten hun resultaten aanleveren. De gemeente kan echter niet aangeven of dit ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd en in hoeverre deze afspraken realistisch zijn of juist ambitieuzer kunnen worden geformuleerd. Hierin is nog verdere verbetering nodig.

Ook de vve coördinatie op gemeentelijk niveau is voldoende. Zo is er sinds anderhalf jaar een vve werkgroep om samen beleid te formuleren en hierover afspraken te maken met de partners. Dit proces is momenteel gaande waardoor nog niet alle afspraken zijn vastgelegd. De gemeente hoopt dat dit jaar af te ronden. Wel zijn er subsidievoorwaarden geformuleerd over de voorwaarden en de inhoud van voorschoolse educatie. Ook is er regelmatig overleg op lokaal en regionaal niveau.

Vve-beleidscontext

Programma

De standaard Integraal vve-programma is op orde in Zoeterwoude.

Met de houders is afgesproken dat gewerkt wordt met een goedgekeurd programma dat de ontwikkeling op de vier ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling stimuleert. De houder en/of locatie kunnen zelf voor één van de programma's kiezen.

Ouders

Binnen de gemeente worden meerdere activiteiten georganiseerd om de ouderparticipatie te stimuleren. De vve werkgroep houdt zich naast afspraken met partners binnen de voorschoolse educatie ook bezig met en actief ouderbeleid. Zo zijn er verschillende programma's waar scholen en ouders aan meedoen. Een aanbeveling is het om met een gericht analyse van de ouders zicht te krijgen op waar behoefte aan is bij ouders en het aanbod hierop aan te passen. Dit kan bijvoorbeeld taallessen zijn of opvoedcursussen maar ook de behoefte aan dagopvang. Ook zou de gemeente hierbij duidelijk moeten maken welke doelen zij hierbij nastreeft op het gebied van ouderparticipatie.

De standaard Externe zorg beoordelen wij als voldoende omdat de gemeente zorgt voor een netwerk van zorgverleners, zodat de peuters de zorg en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Een belangrijke partner hierin is het CJG maar ook verschillende organisaties die gespecialiseerde zorg bieden. Hiervoor zijn ook extra middelen ter beschikking gesteld. Er is veelvuldig overleg tussen de organisaties.

De gemeente heeft in onvoldoende mate zicht op de interne kwaliteitszorg rond vve op voor- en vroegscholen. Door dit te verbeteren kan de gemeente beter zicht krijgen op hoe de locaties de kwaliteit van vve in kaart te brengen, te evalueren en zo nodig te verbeteren.

De standaard Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau kan beter. Dit omdat de gemeente nog niet zover is dat er met de instellingen afspraken gemaakt zijn over het regelmatig evalueren, verbeteren en borgen van de kwaliteit. Ook is nog niet vastgesteld welke kwaliteit de voorscholen moeten bieden en hoe ze zich hierover verantwoorden. Dit geldt bijvoorbeeld ten aanzien van de pedagogische en educatieve vaardigheden, de zorg voor de peuters of de ouderparticipatie.

Vve-condities

GGD

De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt. Daarmee beoordelen we deze standaard als Voldoende.

Subsidiekader

Tenslotte beoordelen we ook de aanwezigheid van een gemeentelijk subsidiekader, als voldoende. In dit kader heeft de gemeente vastgelegd aan welke voorwaarden een voorschoolse voorziening moet voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie.

3. Reactie van de gemeente

Hieronder geeft het college van B en W een reactie op de uitkomsten van het onderzoek. De gemeente Zoeterwoude geeft aan hoe zij hiermee aan de slag gaat.

We hebben geen reactie van de gemeente ontvangen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060